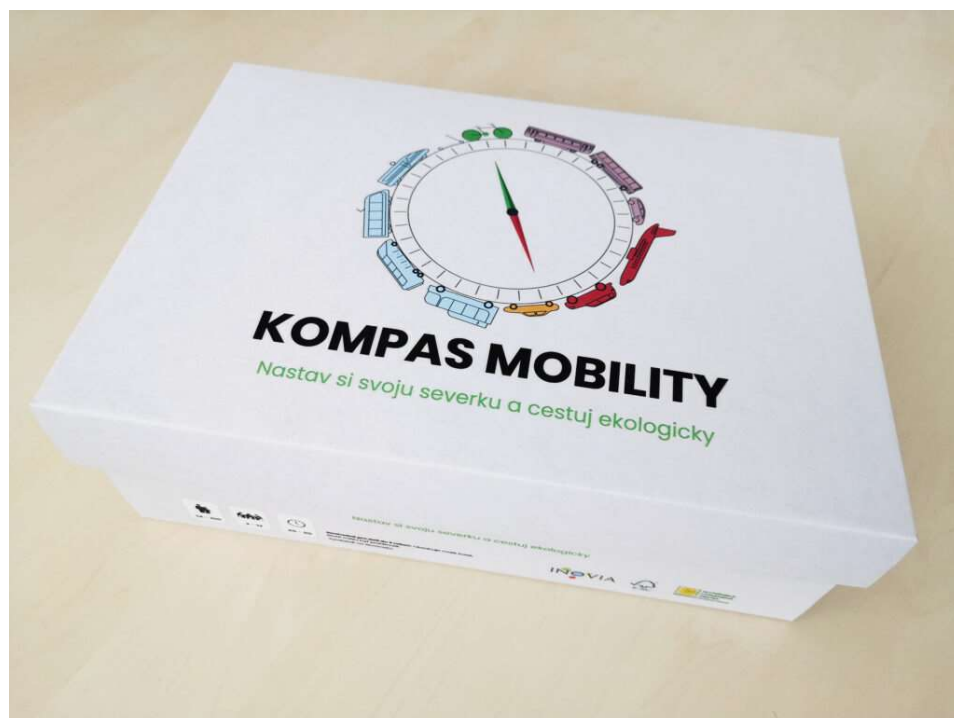

KOMPAS MOBILITY

Nastav si svou severku a cestuj ekologicky

Kompas mobility je vzdělávací pomůcka určená k pochopení vztahu mezi výběrem dopravního prostředku pro řešení potřeb pravidelné mobility a uhlíkovou stopou, kterou tato mobilita vytváří.

Dnešní údaje ukazují, že jednotlivci, průmysl a doprava jsou hlavními zodpovědnými za emise skleníkových plynů. Průměrný člověk vyprodukoval za rok 2022 přibližně 4,7 t CO₂, ale na Slovensku to bylo přibližně 6,1 t.

Na naše osobní emise mají vliv naše každodenní rozhodnutí – jak cestujeme, co jíme a jak žijeme. Je nezbytné, abychom se zabývali snižováním emisí v každé oblasti našich životů.

Podíl v řádu desítek procent na uhlíkové stopě jednotlivce v moderní společnosti má mobilita. V roce 2019 byla v EU doprava zodpovědná za přibližně 25 % celkových emisí CO₂, z čehož téměř 72 % bylo ze silniční dopravy a z toho 61 % byl podíl osobní dopravy. V EU tedy celkově vyprodukovala osobní auta přibližně 11 % všech emisí.

Cílem EU je do roku 2050 snížit emise CO₂ z dopravy ve srovnání s rokem 1990 o 90 %.

Uhlíkovou stopu každého z nás výrazně ovlivňujeme výběrem dopravního prostředku.

V rámci aktivity účastníci hledají v týmech s 2-6 členy řešení konkrétního zadání, jehož výsledkem bude doporučení, jaké druhy dopravy použít, aby vyprodukovali co nejméně skleníkových plynů.

Pokud například jezdí do práce 2krát denně po 3 km, tak za jeden rok (200 dní, 1200 km) vyprodukuje jízdami malým benzínovým autem cca 204 kg CO₂eq (výroba + provoz vozidla), jízdami trolejbusem cca 84 kg CO₂eq (výroba + provoz vozidla), jízdami na kole cca 6 kg CO₂eq (jen podíl z výroby kola).

Kilogramy vyprodukovaného CO₂ za jeden rok vypočítají pomocí sady kostek ve čtyřech velikostech, které se ukládají na hrací plán pro 5 pravidelně se opakujících potřeb mobility (např. cesta do práce nebo školy, za kulturou nebo na dovolenou).

Aktivita vede k uvědomění si dopadu vlastních rozhodnutí o výběru způsobu dopravy a k diskusi o jiných možnostech řešení, v ideálním případě u každého účastníka i k motivaci zlepšit svůj přístup k výběru způsobů dopravy.

Aktivita je primárně určena pro žáky středních škol, ale vyzkoušet si ji mohou libovolné skupiny lidí ve věku od 14 let.

Aktivitu vymyslel v roce 2006 rakouský lékař v důchodu Klaus Renoldner jako hru Mobility. O pět let později ji představil i v Žilině na festivalu Jeden svět v kulturním centru Stanica-Záriečie ve spolupráci s OZ Mulica.

V roce 2023 se k myšlence vytvoření slovenské verze vrátili Michal Žarnay z inovačního

centra INOVIA spolu s Danou Gavalierovou z Úřadu Žilinského samosprávného kraje. Jejich spolupráce a podpora z Environmentálního fondu vedly ke vzniku Kompasu mobility, aktualizované verzi hry Mobility pro slovenské podmínky ve slovenském jazyce.

Dřevěné součásti soupravy jsou vyrobeny z trvale udržitelně obhospodařovaných lesů a papírové jsou vyrobeny ze 100 % opětovně získaných vláken (pod nálepkou FSC).

Na obsahové aktualizaci se kromě zmíněných osob podíleli i Vlastimil Kocián a Marián Šotek z Inovačního centra INOVIA, ilustrace vytvořil Jozef Mičic a svými připomínkami přispěli i zástupci Gymnázia bilingválního Žilina, soukromé základní školy Felix Žilina a OZ MULICA.

K fyzické soupravě existuje i virtuální prostor, který poskytuje materiály pro učitele a doplňkové informace k vytvoření díla, jakož i jeho dalšímu rozvoji do budoucnosti.

Kompasem mobility se poprvé oficiálně učilo nastavit si svou severku 24 účastníků workshopu pro učitele středních škol Žilinského kraje 7. června 2024.

Soupravu pro aktivitu vyrobili lidé se sníženou pracovní schopností ve Slovenské chráněné dílně z Piešťan, která je registrovaným sociálním podnikem.

Zaujal Tě Kompas mobility?
Chceš si ho vyzkoušet, půjčit nebo zakoupit?
Prosím, napiš na zarnay@inovia.sk.

